

На основу члана 2. Закона о издавању публикација („Сл. гласник РС“ бр. 37/91, 53/93, 67/93, 48/94, 135/2004 и 101/2005 – др. закон) члана 1. став 3. Закона о уџбеницима (“Сл. гласник РС“, бр 27/2018) у складу са Законом о ауторским и сродним правима (Сл. гласник РС“, бр 104/2009, 99/2011, 119/2012 и 29/2016 - одлука УС) и члана 5. Статута Универзитета у Београду - Географског факултета, Наставно-научно веће Факултета, на седници одржаној дана 10. фебруара 2022. године доноси

ПРАВИЛНИК О ИЗДАВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником уређују се циљеви издавачке делатности Географског факултета (у даљем тексту: Факултет) надлежност органа којима се поверава издавачка делатност, план издавачке делатности, рад Центра за издавачку делатност, рад Комисије за издавачку делатност, поступак издавања публикација, финансирање издавања публикација, продаја и дистрибуција издања, права и обавезе аутора, као и друга питања од значаја за издавачку делатност.

Члан 2

Циљеви издавачке делатности Факултета су:

- (1) обезбеђивање студентима наставне литературе која омогућава квалитетну наставу, образовно-стручни и образовно-научни рад и унапређење процеса образовања,
- (2) издавање научних и публикација стручног карактера у сврху представљања најновијих резултата научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника,
- (3) подизање угледа Факултета промовисањем резултата научно-истраживачке и стручне делатности наставника и сарадника,
- (4) остваривање принципа високог образовања и академских слобода.

Члан 3

Публикације обухваћене издавачком делатношћу Факултета су:

- (1) уџбеници (основни, помоћни),
- (2) научне публикације (монографија, тематски зборник, научни часопис, зборник научних скупова, карте, техничко решење, патент...),
- (3) студентски листови,
- (4) речници, енциклопедије, просторни и урбанистички планови, студије, стратегије, пројекти,
- (5) друга издања Факултета - информатори, водичи, материјал за полагање пријемног испита, рекламни материјал, брошуре и друго.

Не сматрају се публикацијом штампани и на други начин умножени примерци службеног материјала који служи за рад служби Факултета.

Публикације се објављују на српском и/или енглеском језику.

Публикације на српском језику могу бити штампане ћириличним или латиничним писмом, о чему одлучује аутор.

Уџбеник на српском језику штампа се ћириличним писмом.

Члан 4

Послове издавачке делатности Факултета обављају и за њих су одговорни и надлежни:

- (1) декан Факултета,
- (2) Наставно-научно веће Факултета (у даљем тексту: Веће),
- (3) Центар за издавачку делатност (у даљем тексту: Центар),
- (4) Комисија за издавачку делатност (у даљем тексту: Комисија),
- (5) катедра,
- (6) рецензенти,
- (7) комисија за јавне набавке,
- (8) Служба за финансијско-материјалне послове,
- (9) запослени на радном месту који обављају послове складиштења, дистрибуције и продаје публикација.

Члан 5

Факултет може да буде суиздавач са другим акредитованим факултетима, научним организацијама, издавачима и другим организацијама.

ЦЕНТАР ЗА ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

Члан 6

Центар за издавачку делатност чине продекан за наставу, продекан за науку и међународну сарадњу, продекан за финансије, чланови Комисије за издавачку делатност, уредници научних часописа и стручни сарадник запослен у Центру.

Центар:

- (1) припрема за штампу и публикује наставну литературу,
- (2) припрема за штампу и публикује монографије и научне и стручне радове,
- (3) припрема за штампу и публикује преводе стране литературе за потребе студија и научноистраживачког рада,
- (4) припрема за штампу и публикује друге књиге, брошуре, часописе, обрасце и друге врсте потребног материјала,
- (5) припрема за штампу и публикује информациону грађу од интереса за рад Факултета,
- (6) организује продају издања које публикује, као и других издања, унутар или изван просторија Факултета.

Под другим пословима Центра из члана 27.став 1 тачка 7. Статута Факултета, подразумева се: доношење плана издавачке делатности у складу са исказаним потребама, утврђивање приоритета за издавање уџбеника и других публикација Факултета, утврђивање, уз сагласност декана, продајне цене публикације, висине ауторског хонорара и хонорара за послове техничког и графичког уређивања, подношење Савету и Већу Факултета извештаја о раду.

Чланови Центра једном годишње сачињавају извештај о раду и достављају га управнику Центра.

Чланови Центра старају се о видљивости и промоцији свих издања Факултета.

Правне, финансијске и административне послове, неопходне за остваривање рада Центра, обавља стручна служба Факултета.

ПЛАН ИЗДАВАЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 7

Издавање публикација из члана 3 став 1.овог правилника, ради уношења у План издавачке делатности, који одобрава Веће Факултета, могу да предложе декан, катедра, наставник и сарадник.

УПРАВНИК ЦЕНТРА

Члан 8

Управник Центра је по функцији продекан за наставу.

Управник Центра:

- (1) руководи радом Центра,
- (2) покреће иницијативу за разматрање појединих питања из делокруга рада Центра,
- (3) заказује састанке Центра по потреби, а најмање једном годишње,
- (4) стара се о примени овог правилника.

КОМИСИЈА ЗА ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

Члан 9

Комисија има најмање три члана које именује Веће, на предлог декана, из реда чланова Већа, на период од три године, са могућношћу поновног избора. Председника Комисије бирају чланови Комисије, из реда чланова Комисије. Комисија у свом раду сарађује са деканом, продеканима и запосленима на радном месту за обављање послова складиштења, дистрибуције и продаје публикација.

Комисија:

- спроводи и унапређује издавачку делатност на Факултету;
- разматра предлоге рукописа за издавање публикација,
- доставља предлоге рукописа катедрама ради предлагања рецензената и уредника,
- доставља Већу списак предложених рецензената и уредника, са предлогом за њихово именовање,
- координира рецензентским поступком,
- доставља приспеле рецензије Већу на усвајање,
- ажурно води документацију везану за рад Комисије,
- подноси извештај о раду управнику Центра, два пута годишње.

Комисија обавља функцију Уређивачког одбора код послова издавања уџбеника и монографија.

УРЕДНИК НАУЧНОГ ЧАСОПИСА

Члан 10

Уредника научног часописа именује Веће, на предлог декана, на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

Уредник научног часописа именује Уређивачки одбор и техничког уредника.

СТРУЧНИ САРАДНИЦИ ЦЕНТРА

Члан 11

Центар има стално запосленог стручног сарадника који обавља послове:

- прелома и/или ревизије ауторовог прелома,
- техничког уређивања рукописа, припреме за штампу публикација и промотивног материјала Факултета,
- обавештавања библиотеке Факултета, на основу Плана издавачке делатности, о потреби прибављања довољног броја ISBN (*International Standard Book Number*) за наредну годину,
- прибављања СІР (*Cataloguing in Publication*) записа за одговарајуће издање,
- прикупљања информација о броју публикација које се налазе у магацину Факултета, два пута годишње,
- комуникације са штампаријом,
- и друге послове по налогу управника Центра.

Члан 12

Центар има стално запослено лице коме се поверавају послови продаје публикација Центра, послови набавке и продаје формулара, образаца и осталог материјала који се издаје на Факултету, образаца других издавача као и административни и технички послови везани за рад Центра.

ПУБЛИКАЦИЈЕ

УЏБЕНИЦИ

Члан 13

У образовном и стручном раду на Факултету као наставна литература користи се основни уџбеник и помоћни уџбеник.

МОНОГРАФИЈЕ

Члан 14

Научна монографија је публикација у којој се на оригиналан и свеобухватан начин обрађује тема од значаја за одређену научну област, методолошким поступком који је примерен датој теми и прихваћен у научној области којој та тема припада.

Члан 15

Критеријуми за одређивање категорије монографских публикација прописани су општим актом којим се уређује стицање истраживачких и научних звања.

НАУЧНИ ЧАСОПИСИ

Члан 16

Научни часопис је научна публикација у којој се објављују резултати научноистраживачког рада.

Поступак објављивања, уређивања и садржаја научних часописа ближе је одређен општим актом којим се уређује стицање истраживачких и научних звања.

Часописи у издању Факултета су: Зборник радова-Географски факултет, Демографија, The Environment. Одлуком Већа могу бити основани и други научни часописи.

ТЕМАТСКИ ЗБОРНИЦИ И ЗБОРНИЦИ НАУЧНИХ СКУПОВА

Члан 17

Тематски зборник је колективна научна публикација која на обухватан и систематски начин проучава одређену област научне проблематике и коју издаје научна установа, научно, удружење из области културе или еминентни издавач. Тематски зборник садржи стручно рецензиране оригиналне научне радове, укључујући коначне текстове реферата саопштених на тематским научним скуповима. И периодичне публикације могу имати карактер тематских зборника, уколико су посвећене одговарајућој теми у целини или путем сепарата.

Члан 18

Зборник саопштења са научног скупа је публикација коју издаје организатор скупа самостално или у сарадњи са другим издавачем или часописом, а у којој се објављују прилози саопштени на скупу, у целини (зборници саопштења) или сажети, односно у изводу (зборници резимеа, апстракта).

Члан 19

Критеријуми за одређивање категорија тематски зборници и зборници научних скупова прописани су општим актом којим се уређује стицање истраживачких и научних звања.

СТУДЕНТСКИ ЛИСТОВИ

Члан 20

Студентски листови које издаје Факултет су: Простор, Демограф, Екогеа и Београдски географски лист.

Уредник и Уређивачки одбор студентског листа бира се из редова студената, на предлог шефа одсека.

ФОРМА ПУБЛИКАЦИЈЕ

Члан 21

Аутори су дужни да рукопис уџбеника/монографије чији је издавач Факултет предају у електронском облику у PDF формату.

Графички дизајн аутор дефинише у договору са Центром.

Публикације које издаје Факултет могу да буду на штампаном или електронском медију.

Публикације које издаје Факултет штампају се ћиричним или латиничним писмом у форматима Б5 и А4, изузетно у другом формату, уз претходну сагласност управника Центра.

Публикације које издаје Факултет штампају се по правилу у црно-белој штампи и у боји до једног штампарског табака.

Публикације које издаје Факултет имају броширан повез, осим монографских издања која могу имати и тврд повез.

Корице издања су у колору и могу да садрже илустрације.

Корице свих издања морају да садрже следеће: лого Факултета, натпис „Универзитет у Београду – Географски факултет“, име/имена аутора, назив издања, ознаку „Београд“ и годину издања.

На четвртој страни корица треба да буду одштампани ISBN број и одговарајући бар код.

Члан 22

Графичке прилоге и/или фотографије у боји могуће је штампати искључиво у договору са управником Центра, уз сагласност декана/продекана за финансије и то у обиму до једног штампарског табака (16 страна) и то уколико они доприносе лакшем сагледавању садржаја.

Уколико аутор жели да објави графичке прилоге и/или фотографије у боји у обиму већем од једног табака, средства за тај начин повећане цене штампања надокнађује аутор из сопствених средстава.

Аутор је дужан да назначи изворе прилога који нису оригинални, или да изврши измене у мери довољној да штампање не подлеже заштити ауторских права.

Аутор уџбеника је у обавези да достави попуњен Картографски елаборат за све географске карте које се налазе у публикацији. Центар подноси достављен материјал аутора уџбеника (Елаборат), публикацију и захтев за давање сагласности Републичком геодетском заводу.

Члан 23

Полеђина насловне стране (импресум) обавезно садржи:

- назив публикације,
- имена и звања аутора,
- назив и седиште издавача - Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, 11000 Београд
- за издавача (име и презиме декана Факултета),
- имена и звања рецензента,
- имена и звања уређивачког одбора,
- име и звање уредника,
- име и звање картографског уредника,
- име лектора (уколико је ангажован),
- име или назив уредника техничке и графичке (ако га има) припреме,
- назив и седиште штампарије,
- тираж публикације,
- ISBN број,
- текст: „Ово дело се не сме умножавати, фотокопирати и на било који начин

репродуковати у целини нити у деловима, без писменог одобрења издавача.“

Полеђина последње унутрашње стране издања обавезно садржи CIP, чији је саставни део ISBN, односно ISSN.

CIP је неопходан за сва издања Факултета, за прво, поновљено, измењено, допуњено и проширено издање.

ISBN је неопходан за сва издања Факултета, за прво, измењено, допуњено и проширено издање.

ШТАМПАЊЕ И ДИСТРИБУЦИЈА ПУБЛИКАЦИЈА

Члан 24

Тираж за публикације Факултета одређује се на основу процене могућности продаје у периоду од пет година и то: за уџбенике до 500 примерака, научне монографије до 300 примерака, научне часописе до 200 примерака по броју, студентске листове до 200 примерака по броју, информаторе до 1.000 примерака годишње.

Тираж за остала издања, на основу процене могућности продаје у краћем року или за једнократну продају, одређује Центар, уз сагласност декана.

Члан 25

Штампарија је дужна да одштампани тираж публикације достави Центру, који врши продају и дистрибуцију.

Након доставе одштампаног тиража Центру, стручни сарадници дужни су да одређени број примерака публикације предају:

- у зависности од броја аутора и тиража сваком аутору од 3 до 10 бесплатних примерака издања,
- аутору један примерак часописа односно зборника радова у којем је објављен његов рад,
- Библиотеци Факултета пет примерака, Народној библиотеци Србије седам примерака и Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ један примерак.

Уколико се ради о серијској публикацији, један штампани примерак се обавезно доставља Репозиторијуму Народне библиотеке Србије, а у електронском облику Дигиталном репозиторијуму Народне библиотеке Србије.

Преко портала Електронски обавезни примерак доставља се публикација у електронском облику (у PDF формату) Народној библиотеци Србије.

ПРОДАЈА ПУБЛИКАЦИЈА ОБУХВАЋЕНИХ ИЗДАВАЧКОМ ДЕЛАТНОШЋУ

Члан 26

Продаја издања Факултета и осталог штампаног материјала (индекси, формулари, обрасци и слично) реализује се преко Центра, књижара или посредством овлашћених представника трговинских предузећа и друштава са којима Факултет има закључен уговор о продаји сопствених издања.

Члан 27

Расподела и дистрибуција серијских публикација врши се на основу одлуке Савета Факултета, док се целокупни тираж студентских листова бесплатно дели студентима

Факултета и осталих факултета у саставу Универзитета у Београду и других универзитета у Србији и иностранству, као и другим заинтересованим лицима.

ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД ИЗДАВАЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 28

Целокупно пословање издавачке делатности и продаја књига књиговодствено се евидентира у складу са важећим прописима.

Члан 29

Приходи од издавачке делатности остварују се продајом издања и осталих писаних материјала.

Члан 30

Поред прихода оствареног продајом претходних издања књиговодствено се посебно воде и наменски добијена средства од надлежних органа, као и средства добијена од других институција или путем донација, које су учествовале у финансирању издања.

Члан 31

При калкулацији малопродајне цене издања Факултета полази се од укупних трошкова издавања који обухватају: укупне трошкове штампања, трошкове техничке припреме, трошкове хонорара за ауторе, рецензенте, чланове Комисије, уреднике научних часописа, трошкове хонорара лектора (уколико је ангажован), режијске трошкове Факултета, при чему се узима у обзир годишња стопа инфлације у Републици.

Члан 32

За продају публикација у продајној мрежи изван Факултета, декан или продекан за финансије могу да одобре рабат до 25%. Продаја публикација у продајној мрежи изван Факултета регулише се одговарајућим уговором.

Члан 33

Аутору (или ауторима) уџбеника, припада накнада од 50.000,00 динара за основни уџбеник, 30.000,00 динара за помоћни уџбеник, која се исплаћује као ауторски хонорар, а реализује се налогом декана или продекана за финансије, сходно расположивим средствима Факултета.

За израду и издавање научних монографија (посебних издања Факултета) аутору (или ауторима), припада накнада у висини од 30.000,00 динара која се исплаћује као ауторски хонорар, а реализује се налогом декана или продекана за финансије сходно расположивим средствима Факултета.

Уреднику серијске публикације и техничком уреднику, изузев студентских листова, исплаћује се накнада за обављене послове, и то: уреднику износ од 30.000,00 динара, а техничком уреднику 15.000,00 динара за сваки број публикације.

Рецензентима уџбеника и монографија припада накнада у износу од 5.000,00 динара по рецензији.

Члан 34

За израду и издавање Информатора за упис студената на основне, мастер и докторске академске студије исплаћује се накнада извршиоцима послова, и то: 20% од

укупних остварених прихода Факултету, 60% остварених прихода ауторима појединих делова (аутори текстова, састављачи питања и задатака, уредник, чланови уређивачког одбора и технички уредникс тим што се однос одређује сразмерно учешћу у раду по одлуци декана или продекана за финансије, а исплата се врши као ауторски хонорар, а 20% остварених прихода осталим радницима (административним, техничким и помоћним), с тим што се однос одређује сразмерно учешћу у раду по одлуци декана или продекана за финансије, а исплата се врши као зарада.

Члан 35

Накнада за рад Комисије одређује се по одлуци декана или продекана за финансије. За поновљена издања аутору (или ауторима) се исплаћује 50% од износа хонорара предвиђеног за прво издање.

За поновљена издања уџбеника не исплаћује се хонорар рецензентима и лектору.

Ауторски хонорари исплаћују се у складу са важећим прописима, а на основу уговора о ауторском делу.

Члан 36

Накнада рецензентима уџбеника врши се по усвајању рецензија на седници Већа Факултета, уреднику научног часописа по објављивању дела.

Члан 37

Аутор уџбеника може да обезбеди финансијска средства за публикавање дела, која улазе у укупну суму остварених прихода.

У случају да се аутор одрекне ауторског хонорара, средства се усмеравају за материјалне трошкове Факултета.

Члан 38

Уколико се на издањима Факултета - уџбеницима, другим наставним публикацијама и научним монографијама, као аутори или коаутори појављују лица која нису наставници или сарадници Факултета, декан, на предлог Већа, одређује проценат њиховог учешћа у трошковима издавања.

Члан 39

За свако конкретно заједничко издање са другим издавачем сачињава се посебан уговор. При реализацији издања примењују се одредбе овог правилника, ако посебним уговором није другачије предвиђено.

Члан 40

Усаглашавање цена издања Факултета са порастом цена на мало у Републици Србији, ради заштите студентског стандарда, може износити највише до процењене вредности инфлације за текућу календарску годину саопштене од надлежног органа.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41

Све Правилником предвиђене активности примењују се и уколико се део издања налази на електронском медију.

Члан 42

Поновљена издања издају се у потпуности према процедурама из овог правилника. За поновљена издања није предвиђено достављање текста Комисији уколико нема измена и допуна, у шта не спада отклањање уочених штампарских грешака. За оваква издања није предвиђена надокнада за техничку припрему.

Члан 43

Уколико се значајније повећа обим издавачке делатности и покаже њена профитабилност, Комисија је у обавези да предложи измене и допуне овог правилника у складу са новонасталим околностима.

Члан 44

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о расподели средстава за издавање посебних издања, информатора и других периодичних издања број 497 од 08.04.2005. године, Правилник о расподели средстава за издавање посебних издања, информатора и других периодичних издања број 330 од 14.03.2007. године и Правилник о издавачкој делатности и продаји књига број 185 од 03.03.2008. године.

ПРЕДСЕДНИК НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА

Проф. др Велимир Шећеров, декан